

Xứng đáng là cơ sở duy nhất đào tạo và nghiên cứu về khoa học công tác tư tưởng

TS LƯƠNG NGỌC VĨNH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: luongngocvinhhvhc@gmail.com

Nhận ngày 25 tháng 11 năm 2021; chấp nhận đăng tháng 1 năm 2022.

Tóm tắt: Khoa Tuyên truyền là một trong những khoa ra đời sớm nhất của Học viện Báo chí và Tuyên truyền (Học viện). Trải qua 60 năm xây dựng và trưởng thành, Khoa đã trở thành cơ sở duy nhất trên cả nước đào tạo cán bộ và nghiên cứu về khoa học công tác tư tưởng. Những thành tựu của Khoa Tuyên truyền đã đóng góp quan trọng vào sự phát triển của Học viện Báo chí và Tuyên truyền cũng như chất lượng, hiệu quả công tác tuyên giáo của cả nước. Phát huy truyền thống vẻ vang, tập thể cán bộ, giảng viên Khoa Tuyên truyền đang tích cực đổi mới sáng tạo, nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học về công tác tư tưởng, văn hóa và truyền thông chính sách góp phần cùng cả nước khơi dậy khát vọng xây dựng và phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

Từ khóa: Khoa Tuyên truyền; 60 năm; khoa học công tác tư tưởng; truyền thông chính sách.

Abstract: The faculty of Political Communication is one of the earliest faculties of the Academy of Journalism and Communication(AJC). Over 60 years of development, the Faculty has become the country's only institution to train staff and conduct research in the science of ideological work. The Faculty's achievements have made a significant contribution to the growth of AJC as well as the quality and efficiency of the whole country's propaganda work. Upholding the glorious tradition, the faculty's lecturers and staff are actively innovating and improving the quality of training and scientific research in ideological, cultural and policy communication, joining hands with the entire country to arouse the desire to build and develop a prosperous and happy country.

Keywords: Faculty of Political Communication; 60 years; science of ideological work; policy communication.

Cách đây vừa tròn 60 năm, trước yêu cầu, nhiệm vụ công tác tư tưởng của Đảng trong thời kỳ cách mạng mới, Khoa Tuyên truyền - một trong những khoa đầu tiên của Trường Tuyên giáo Trung ương nay là Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã ra đời. Đó là một sự kiện quan trọng của ngành tuyên giáo, thể hiện sự quan tâm sâu sắc của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp đào tạo cán bộ tư tưởng của Đảng.

Ra đời trong điều kiện đất nước còn chiến tranh, Học viện vừa mới thành lập, Khoa chưa có đội ngũ giảng viên chuyên nghiệp, tài liệu giáo trình, cơ sở vật chất còn rất ít ỏi. Với ý thức trách nhiệm chính trị cao và lòng say mê nghề nghiệp chỉ trong một thời gian ngắn, cán bộ, giảng viên của Khoa đã vượt

qua muôn vàn khó khăn, vừa biên soạn nội dung, chương trình, vừa triển khai giảng dạy, cung cấp kịp thời hàng nghìn cán bộ được trang bị tri thức cơ bản về chính trị và nghiệp vụ công tác tuyên huấn cho các địa phương, cơ quan, đơn vị trên cả hai miền Nam, Bắc, góp phần quan trọng vào thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước vĩ đại của dân tộc.

Sau khi nước nhà thống nhất, Khoa Tuyên truyền đã cùng các khoa khác trong Học viện tiếp tục vượt qua mọi khó khăn, từng bước hoàn thiện chương trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ tuyên huấn cho cả nước. Học viên tốt nghiệp ra trường đã trở thành những cán bộ cốt cán của ban tuyên huấn các cấp góp phần giữ vững sự ổn định về chính trị,

tư tưởng, đưa đất nước vượt qua những thử thách cam go của lịch sử, vững bước tiến vào sự nghiệp đổi mới.

Năm 1990, Trường Tuyên huấn Trung ương được công nhận là trường đại học. Đây là bước chuyển quan trọng đối với Học viện nói chung và với Khoa Tuyên truyền nói riêng. Nhiệm vụ mới đòi hỏi Khoa Tuyên truyền phải vượt lên chính mình để không chỉ làm tròn nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ tuyên huấn của một trường Đảng mà còn phải tập trung xây dựng chương trình đào tạo mới theo quy chuẩn của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Trong bối cảnh quốc tế và trong nước có nhiều biến động lớn, Khoa đã tích cực tổng kết thực tiễn, học tập kinh nghiệm của các trường đại học trong và ngoài nước để biên soạn nội dung, chương trình đào tạo mới. Chỉ trong một thời gian ngắn, Khoa đã xây dựng được nội dung, chương trình đào tạo cán bộ tuyên giáo ở trình độ đại học theo quy chuẩn quốc gia, đáp ứng nhu cầu đào tạo cán bộ tư tưởng trong tình hình mới.

Từ những thành tựu vượt bậc ở giai đoạn lịch sử quan trọng này, nhiệm vụ đào tạo của Khoa từng bước được mở rộng với nhiều loại hình phong phú, đa dạng. Khoa không chỉ đào tạo trong phạm vi Học viện mà còn mở nhiều lớp đào tạo tại các địa phương trên cả nước, không chỉ đào tạo cán bộ tư tưởng có trình độ đại học mà đã tiến lên đào tạo cán bộ có trình độ thạc sĩ vào năm 2002 và tiến sĩ vào năm 2009. Bước vào những năm đầu của thế kỷ 21, Khoa Tuyên truyền đã có sự tiến bộ vượt bậc về mọi mặt, đáp ứng yêu cầu đào tạo cán bộ tư tưởng của Đảng trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá.

Năm 2009, trước đòi hỏi của tình hình mới Học viện thành lập Khoa Văn hóa phát triển theo đó, một bộ phận cán bộ, giảng viên của Khoa tách ra thành lập Khoa Văn hóa phát triển⁽¹⁾. Năm 2014, Giám đốc Học viện quyết định chuyển chức năng, nhiệm vụ và 7 cán bộ của Khoa Văn hóa phát triển thành lập Bộ môn Văn hóa phát triển thuộc Khoa Tuyên truyền. Từ đây, bên cạnh đào tạo chuyên ngành Công tác tư tưởng (nay là Quản lý hoạt động tư tưởng - văn hóa) với các trình độ cử nhân, thạc sĩ, tiến sĩ, Khoa còn đào tạo thêm chuyên ngành

Văn hóa phát triển, đồng thời mở thêm chuyên ngành đào tạo thạc sĩ Quản lý Văn hóa, Giáo dục và Khoa học vào năm 2017. Năm 2018, dưới sự chỉ đạo của lãnh đạo Học viện và sự trợ giúp của Cơ quan hợp tác quốc tế Hàn Quốc (KOICA), Khoa đã mở thêm chuyên ngành Truyền thông chính sách và đến nay đã tuyển sinh được 04 khóa với tổng số 272 sinh viên.

Trong từng thời kỳ cách mạng, Khoa thường xuyên chủ động nắm bắt, vận dụng những quan điểm mới của Đảng; những thành tựu của khoa học công tác tư tưởng và văn hóa học; tình hình phát triển tổ chức biên chế của ngành tuyên giáo và ngành văn hóa để cập nhật, bổ sung vào chương trình đào tạo. Chăm lo đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo, cải tiến và sử dụng phương pháp giảng dạy tiên tiến, nâng số lượng, chất lượng các đề tài nghiên cứu khoa học, ứng dụng phương tiện dạy học theo hướng hiện đại để nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ mới và tiếp nối truyền thống vẻ vang của Khoa.

Sau 60 năm thành lập, Khoa Tuyên truyền đã trở thành cơ sở học đường duy nhất trên cả nước đào tạo và nghiên cứu chuyên sâu về khoa học công tác tư tưởng. Từ những bài học đầu tiên mới là những kiến thức, kỹ năng ban đầu về công tác tuyên huấn, chủ yếu là những kinh nghiệm đúc rút từ thực tiễn, đến nay Khoa đã có được một hệ thống chương trình, giáo trình khá hoàn chỉnh, bảo đảm được tính liên thông giữa các bậc học theo phương thức đào tạo tín chỉ. Nội dung, chương trình có tính lý luận, khoa học cao, bám sát quan điểm, đường lối của Đảng, thực tiễn đất nước và thực tiễn công tác tư tưởng, văn hóa, khoa giáo.

Từ những tài liệu biên dịch của nước ngoài và tổng kết thực tiễn là chủ yếu, Khoa đã vươn lên đảm nhận nhiều công trình nghiên cứu khoa học cấp nhà nước, cấp bộ, cấp ngành. Thành tựu trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học của Khoa đã góp phần tổng kết thực tiễn, khái quát thành lý luận công tác tư tưởng, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tư tưởng, văn hóa, gia tăng hàm lượng khoa học trong chương trình, nội dung đào tạo của Học viện, góp phần làm phong phú kho tàng lý luận công tác tư tưởng, văn hóa của Đảng ta. Khoa cũng là cơ sở

đầu tiên nghiên cứu và đào tạo về Truyền thông chính sách ở Việt Nam.

Từ đội ngũ giảng viên ban đầu rất ít ỏi, lấy truyền đạt kinh nghiệm là chính, đến nay, Khoa đã có một đội ngũ nhà giáo được đào tạo cơ bản, chuyên sâu, tâm huyết với nghề. Hiện nay, Khoa có 16 cán bộ, giảng viên cơ hữu, trong đó có: 2 phó giáo sư, 8 tiến sĩ, 4 nghiên cứu sinh, 2 thạc sĩ. PGS, TS Lương Khắc Hiếu - Nguyên Trưởng khoa Tuyên truyền, nguyên Quyền Giám đốc Học viện được phong tặng danh hiệu Nhà giáo Ưu tú. Một số cán bộ của Khoa đã phát triển, đảm đương các vị trí quan trọng của Học viện như: PGS, TS Mai Đức Ngọc - Bí thư đảng ủy, Chủ tịch Hội đồng Trường, PGS, TS Phạm Huy Kỳ - Nguyên Phó Giám đốc Học viện, PGS, TS Trần Thị Anh Đào - Nguyên Trưởng khoa Xây dựng Đảng, ThS Nguyễn Văn Minh - Nguyên Trưởng phòng Công tác chính trị và Hỗ trợ sinh viên...

Từ những lớp đào tạo ngắn hạn đầu tiên, đến nay, Khoa đã đào tạo gần 10.000 cử nhân chuyên ngành Công tác tư tưởng, Quản lý văn hóa - tư tưởng và nay là Quản lý hoạt động tư tưởng - văn hóa cho Việt Nam và nước bạn Lào, Campuchia, 370 thạc sĩ và 31 nghiên cứu sinh đã bảo vệ thành công luận án tiến sĩ chuyên ngành Công tác tư tưởng. Khoa còn tham gia đào tạo hàng nghìn nhà báo, biên tập viên xuất bản và giảng viên lý luận chính trị. Khoa tham gia tổ chức bồi dưỡng về chính trị, nghiệp vụ cho hàng vạn cán bộ tuyên giáo trên cả nước. Trước những khó khăn, thử thách trong công việc và cuộc sống đời thường, hầu hết cán bộ tuyên giáo đã tỏ rõ bản lĩnh vững vàng, trung thành với Tổ quốc, với Đảng, với nhân dân. Nhiều sinh viên, học viên tốt nghiệp ra trường đã và đang giữ các cương vị chủ chốt của ngành tuyên giáo trong cả nước. Một số đồng chí đã trở thành cán bộ cao cấp của Đảng, Nhà nước như: đồng chí Trương Vĩnh Trọng - Nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng Chính phủ; đồng chí Hà Thị Khiết - Nguyên Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Dân vận Trung ương. Một số học viên trở thành nhà khoa học, chuyên gia đầu ngành công tác tư tưởng, nhà giáo ưu tú, phó giáo sư.

Ngoài công tác giảng dạy, Khoa thường xuyên tổ chức các hoạt động ngoại khóa để rèn luyện

phẩm chất đạo đức, kỹ năng nghề nghiệp và kỹ năng mềm cho sinh viên, tổ chức các câu lạc bộ nghề nghiệp như: Câu lạc bộ Tuyên giáo trẻ, Câu lạc bộ Diễn thuyết. Chi bộ thường xuyên được kiện toàn và phát huy vai trò hạt nhân lãnh đạo của Khoa. Các tổ chức Công đoàn, Liên chi đoàn liên tục là đơn vị tiên tiến, xuất sắc, đóng góp nhiều trí tuệ và công sức trong sự phát triển của Khoa. Từ năm 2018 đến nay, Khoa là một trong những đơn vị đi đầu trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Với sự trưởng thành và những thành tích xuất sắc trong sự nghiệp giáo dục đào tạo, Khoa Tuyên truyền đã vinh dự được Thủ tướng Chính phủ tặng 03 bằng khen vào năm 2005, 2010 và 2017; Chủ tịch nước tặng thưởng: Huân chương Lao động hạng Ba (2006), Huân chương Lao động hạng Nhì (2012). Khoa nhiều lần được Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh tặng Bằng khen và Cờ thi đua. Học viện Báo chí và Tuyên truyền tặng nhiều giấy khen, danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc, Tập thể Lao động tiên tiến.

Bên cạnh những giá trị vật chất và khối lượng tri thức chuyên ngành khá lớn, 60 năm qua, các thế hệ Khoa Tuyên truyền đã đúc kết nên truyền thống: năng động, sáng tạo, đoàn kết, đổi mới. Bên cạnh đó, Khoa cũng tích lũy được nhiều bài học kinh nghiệm quý báu về giảng dạy, nghiên cứu khoa học và quản lý đào tạo. Những giá trị truyền thống và bài học kinh nghiệm đó chính là những di sản tinh thần quý báu được bồi đắp bằng công sức, trí tuệ của lớp lớp thế hệ thầy trò của Khoa trong 60 năm qua. Đó cũng là niềm tự hào, là tiền đề, động lực để Khoa tiếp tục phát triển đi lên trong thời gian tới.

Kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập Khoa Tuyên truyền đúng vào thời điểm ngành Tuyên giáo cả nước đang cùng toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ra sức phấn đấu khơi dậy khát vọng xây dựng đất nước phồn vinh và hạnh phúc theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII. Đất nước đang đứng trước nhiều vận hội lớn cũng như nhiều thách thức lớn lao. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhất là sự phát triển của truyền thông xã hội đang tác động mạnh mẽ đến công tác

tư tưởng, văn hóa của Đảng. Tận dụng mạng xã hội, các thế lực thù địch đang đẩy mạnh thực hiện âm mưu “diễn biến hoà bình” trên mặt trận tư tưởng, văn hóa, thúc đẩy nhanh quá trình “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” hòng xoá bỏ chế độ xã hội chủ nghĩa ở nước ta. Tình hình đó, đòi hỏi toàn Đảng và cấp ủy các cấp phải xây dựng cho được đội ngũ cán bộ tư tưởng, văn hóa có phẩm chất chính trị vững vàng, có bầu nhiệt huyết cách mạng sôi sục, có đạo đức, lối sống mẫu mực, thành thực kỹ năng tiến hành công tác tư tưởng, văn hóa trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Trong chặng đường mới, nhiệm vụ đào tạo cán bộ tư tưởng, văn hóa đang đặt ra những yêu cầu mới và trách nhiệm hết sức nặng nề nhưng cũng rất vẻ vang. Nhận thức sâu sắc yêu cầu nhiệm vụ mới, cán bộ, giảng viên và học viên, sinh viên Khoa Tuyên truyền cần tiếp tục kế thừa và phát huy truyền thống vẻ vang của Khoa, không ngừng phấn đấu thực hiện thắng lợi mục tiêu tiếp tục nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học, xây dựng Khoa trở thành một trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học hàng đầu về công tác tư tưởng, văn hóa và truyền thông chính sách, đáp ứng yêu cầu phát triển ngày càng cao của thực tiễn công tác tư tưởng, văn hóa, khoa giáo trong thời kỳ cách mạng mới.

Để thực hiện được mục tiêu trên, trước mắt, Khoa Tuyên truyền tập trung vào các nhiệm vụ cơ bản sau đây:

Một là, phát huy ưu thế của cơ sở đào tạo cán bộ tuyên giáo và nghiên cứu khoa học về công tác tư tưởng duy nhất trên cả nước để thực hiện tốt chức năng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ tuyên giáo gắn với đào tạo giảng viên công tác tư tưởng - văn hóa theo đúng chức năng, nhiệm vụ của một khoa trong hệ thống trường Đảng. Trên cơ sở tận dụng nguồn nhân lực và tri thức sẵn có, kết hợp mở rộng giao lưu, hợp tác với các cơ sở đào tạo trong nước và quốc tế, tích cực cải tiến nội dung, chương trình đáp ứng yêu cầu về nguồn nhân lực của xã hội trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế. Bên cạnh đó, tập trung chấn chỉnh và duy trì thực hiện nghiêm quy chế, quy trình đào tạo sau đại học để nâng dần chất lượng đào

trào thạc sĩ, tiến sĩ đáp ứng yêu cầu về nguồn nhân lực chất lượng cao của xã hội.

Hai là, đẩy mạnh nghiên cứu khoa học hướng tới cải tiến, hoàn thiện chương trình, giáo trình đã có và xây dựng chương trình đào tạo mới, bảo đảm 100% các học phần có giáo trình theo hướng hiện đại. Tập trung nguồn lực hướng tới đảm nhiệm nhiều hơn các công trình khoa học cấp nhà nước, cấp bộ, cấp ngành, tham gia tích cực vào việc giải quyết những vấn đề lý luận và thực tiễn đặt ra về công tác tư tưởng, văn hóa và truyền thông chính sách trong công cuộc đổi mới và hội nhập quốc tế hiện nay.

Ba là, để thực hiện được hai nhiệm vụ trên, điều cốt yếu là phải tích cực bồi dưỡng nâng cao chất lượng toàn diện đội ngũ nhà giáo. Trong những năm tới, Khoa tiếp tục cử cán bộ đi đào tạo ở trình độ tiến sĩ, đi học tập ở nước ngoài và tăng cường bồi dưỡng tại chỗ để xây dựng cho được đội ngũ các nhà giáo, nhà khoa học kế cận có tâm huyết nghề nghiệp, có trình độ lý luận sâu sắc, thành thực kỹ năng nghề nghiệp, am hiểu thực tiễn, có năng lực sư phạm, có khả năng truyền cảm hứng và gây dựng lòng tin cho người học.

Bốn là, tiếp tục cải tiến và nâng cao chất lượng quản lý học viên, sinh viên; chăm lo xây dựng tập thể đoàn kết, thống nhất, mẫu mực, tạo môi trường tốt về mọi mặt cho sinh viên, học viên học tập, rèn luyện trở thành cán bộ tư tưởng, văn hóa ưu tú của Đảng.

Trải qua 60 năm xây dựng và trưởng thành, Khoa Tuyên truyền đang bước vào thời kỳ mới với những nhiệm vụ và thử thách mới. Trân trọng lịch sử, kế thừa và phát huy truyền thống vẻ vang, toàn thể cán bộ, giảng viên, học viên, sinh viên của Khoa tiếp tục đề cao trách nhiệm, đoàn kết nhất trí, phấn đấu vươn lên đóng góp trí tuệ, tài năng và công sức vào sự nghiệp đào tạo đội ngũ cán bộ tư tưởng, văn hóa cho Đảng, góp phần xây dựng Học viện Báo chí và Tuyên truyền không ngừng lớn mạnh, xứng đáng với sự tin tưởng của Đảng, Nhà nước và các thế hệ đi trước./.

(1) Đây là số giảng viên vốn thuộc Khoa Văn hóa xã hội chủ nghĩa sau khi giải thể được điều về Khoa Tuyên truyền năm 2006.